

VALTAKUNNANSYTTÄJÄNVIRASTO

PL 333
00181 HELSINKI
Puhelin 010 3620 800 Fax 010 3620 888

PÄÄTÖS

syyttämättä jättämisestä

4.5.2005

05/14

Asianro

R 05/16

Syyttämättä jätetty UOTILA URPO MARTTI OLAVI
18.11.1950

Asianomistajat PEDERSEN JAANA HELENA

Tutkitut tai epäilty rikokset ja lainkohdat
KUNNIANLOUKKAUS
28.5.2003 LOHJA
6010/R/0001599/05
Rikoslaki 24 luku 9 §

Tapahtumatiedot Esitutkinnassa on selvitetty, onko Urpo Uotila Länsi-Uusimaa -nimisen lehden päätoimittajana syyllistynyt kunnianloukkaukseen. Pekka Luoma on kirjoittanut Länsi-Uusimaa lehdessä 28.5.2003 julkaistun kirjoituksen, jota Jaana Pedersen on katsonut hänen kunniaansa loukkaavaksi. Tässä ratkaisussa on myös otettu kantaa siihen, onko Uotila syyllistynyt sananvapaudesta joukkotiedotusvälineissä säädetyn lain tarkoittamaan päätoimittajarikkomukseen.

Päätös Jätän syytteen nostamatta, koska kyseessä ei ole rikos.

Perustelut Urpo Uotila on kiistänyt syyllistyneensä rikokseen asiassa. Esitutkinnasta ilmenee, että asianomistajan tutkintapyyntöön kohteena oleva kirjoitus on julkaistu Länsi-Uusimaa lehden niin kutsutulla kirjoittajavieras -palstalla. Uotila on kertonut, että hän päätoimittajan ominaisuudessa lukee palstalla julkaistavat kirjoitukset ennen julkaisemista. Tarvittaessa hän hylkää kirjoituksen. Hän ei ollut nähnyt mitään syytä estää Luoman kirjoituksen julkaisemisen.

Asianomistaja Jaana Pedersen on vaatinut rangaistusta Luomalle. Nimenomaista rangaistusvaatimusta tai syyttämispyyntöä ei ole esitetty Uotilaa kohtaan. Kunnialoukkaus on asianomistajarikos. Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 3 §:n mukaan syyttäjä saa nostaa syytteen niitakin epäiltyjä vastaan, joita pyyntö ei koske, jos asianomistaja on esittänyt syyttämispyyntönsä asianomistajarikoksesta ja useampia on epäiltyinä osallisuudesta rikokseen. Syyttäjän syyteoikeus Uotilaan nähden perustuu tähän.

Olen Pekka Luomaa koskevassa päätöksessäni katsonut, ettei hänen kirjoitustaan voida pitää kunnianloukkauksen tunnusmerkistöä täyttävänä. Luoman kirjoituksessaan esittämät lausumat eivät objektiivisen mittapuun mukaan ole Pederseniä halventava. Niistä ei myöskään ilmene kunnianloukkauksen edellyttämä loukkaamistarkoitus.

Näin ollen Urpo Uotila ei ole menettelyllään tullut osalliseksi kunnialoukkaukseen. Näin ollen hän ei myöskään ole syyllistynyt sananvapauden käyttämisestä juokkoviestinnässä säädetyn lain 13 §:n tarkoittamaan päätoimittajarikkomukseen, koska sen tunnusmerkistö

edellyttää, että viestin sisältöön perustuva rikos tapahtuu ja että vastaava toimittaja, jota ei ole pidettävä osallisena siihen, tahallaan tai huolimattomuudesta olennaisesti laiminlyö toimitustyön johtamis- ja valvontavelvollisuutensa siten, että laiminlyönti on omiaan myötävaikuttamaan sen rikoksen toteutumiseen. Sanottu sananvapauslaki on astunut voimaan 1.1.2004. Voimaan astuessaan laki korvasi tekohetkellä voimassa olleen painovapauslain. Tässä asiassa on sovellettava uutta lakia koska painovapauslain vastaava säännös (32 § painovapauden tuottamuksellinen väärinkäyttäminen) on rikoksesta epäilylle ankarampi.

Allekirjoitus

Valtionsyyttäjä Mika Illman

Jakelu

Syyttämättä jätetty
Asianomistaja
Poliisi

OHJEITA ASIANOSAISILLE

ASIANOSAISTEN HUOMIOON OTETTAVAKSI

1. Tämä päätös ei vapauta mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
2. Kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta, asianomistaja saa itse nostaa syytteen rikoksesta, ellei asianomistaja ole peruuttanut syyttämispyyntöänsä tai muuten luopunut syytteen nostamisesta.
3. Virallinen syyttäjä saa peruuttaa päätöksensä ja nostaa syytteen, jos asiassa ilmenneen uuden selvityksen mukaan päätös on perustunut olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin.
4. Ylemmällä syyttäjällä on oikeus ottaa tämä asia uudelleen ratkaistavaksi. Valtakunnansyyttäjä käyttää kuitenkin tätä oikeuttaan yleensä vain, jos on perusteellisesti epäillä syyttäjän ylittäneen harkintavaltansa, jos syyttäjän päätös on selvästi riittämättömästi perusteltu tai jos syyttäjän toiminnan yhdenmukaisuuden tai tarkoituksenmukaisuuden valvonta edellyttää asian tutkimista. Asianomistaja saa vaatimuksensa aina tutkituksi nostamalla edellä 2 kohdassa todetun mukaisesti itsensä syytteen tuomioistuimessa.